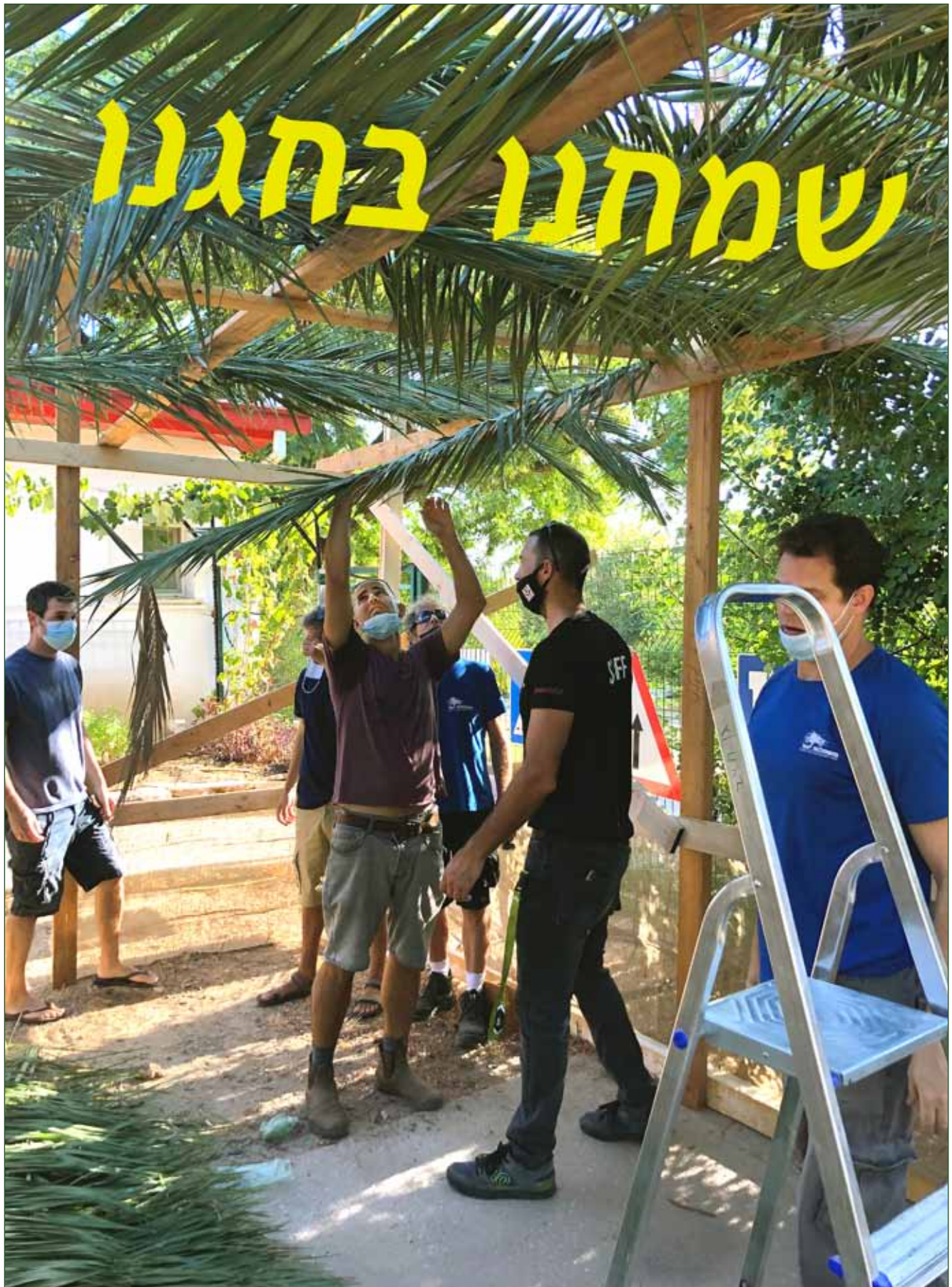

דפייגור

יום ב', ערב הושענא רבה, 27.9.2021, גיליון מס' 5009

1. מענק לימודים לבנים

לאחרונה, עלו מספר בקשות של הורים לבנים, שנכנסו למסלול בנים לפני השינוי, לקבל את מענק הלימודים שלא לצורך לימודים. בחוברת השינוי, הסדר בנים בפרק מימון לימודים - מי שהופקדו לו בחיסכון כספים ללימודים, יכול למשוך אותם מגיל 30 לכל מטרחה. לפני השינוי המענק ניתן רק ללימודים.

התקיים דיון בשאלה מה קורה עם מי שהיה מעל גיל 21 ביום השינוי במסלול בנים, האם הוא זכאי לקבל את ה-40,000 ש"ח לכל צורך מגיל 30? וזאת לאור העובדה שאלו כספים שיגור הקצתה לצורכי לימודים בלבד. סוכם: בהתבסס על הכתוב בחוברת השינוי, חלקה של גיור ניתן ללימודים בלבד. את החיסכון ניתן למשוך בגיל 30 לכל צורך. כך כתוב גם בחוברת.

2. סיכום צוות מדיניות מיסוי

הצוות שהוקם לבחינת מדיניות המיסוי, נפגש מספר פעמים וגיבש המלצות המבוססות על הדיונים הציבוריים שהתקיימו בנושא.

הצוות ממליץ:

מס איזון - הגבלת גובה התשלום לבית אב לחודש. המשך הורדה של 5% בשנה עד לרמה של 15%-20%. מס קהילה - המשך הורדה של 50 ש"ח לחבר לחודש. עלות כמיליון ש"ח בשנה.. סבסודים (חינוך ובריאות בעיקר) - ייבחנו כל שנה בהתאם לתוכנית המשק. כמובן הכול בכפוף ליכולות המשק. העקרונות ישולבו בתוכניות המשק בשנים הבאות, עד פתיחת הסדרי הליבה (כעבור 7 שנים מיום השינוי - 2025).

3. מבנה ארגוני

עדכון על יישום המהלך.
- תתקיים הצבעה על שינוי תקנון באסיפה (סעיף 102, משך קדנציה של הוועד).
- יוקם צוות איתור ליו"ר וליגור ולמנהל קהילה בשלב זה.
- יפורסמו מכרזים ליו"ר קיבוץ ומנהל קהילה, לאחר בחירת צוות האיתור.
- ייבחרו נציגי צבור (הנהלת קהילה - 4, ועד הנהלה - 5) אחי"ג - כרגע ללא שינוי, עד סוף קדנציה.
מרכז משק וגזבר צריכים להיבחר בקלפי שוב לקדנציה נוספת.

4. סיכום יוני 2021

מוזמן: **אופיר צירלין**.
סה"כ מקורות - כ-20 אש"ח פחות טוב מהתוכנית, ע"פ הפירוט הבא:
עסקי גיור - כ-400 אש"ח פחות טוב מהתוכנית.
הכנסות ממיסים - כ-210 אש"ח מעל התוכנית.

הכנסות מיוחדות - כ-170 אש"ח מעל התוכנית.
סה"כ שימושים - כ-750 אש"ח פחות טוב מהתוכנית ע"פ הפרוט הבא:

קהילה - כ-90 אש"ח טוב מתוכנית.
צריכה ושרותים - כ-920 אש"ח פחות טוב מהתוכנית (מזון ובניין בעיקר).

הנהלה וכלליות - כ-80 אש"ח טוב מתוכנית
סה"כ מקורות פחות שימושים - כ-770 אש"ח פחות טוב מהתוכנית.

ביטוח לאומי פנימי - כ-570 אש"ח טוב מהתוכנית.
(רזרבה) בצ"מ לתקופה של חצי שנה ראשונה - 500 אש"ח.

סה"כ ביצוע מול תוכנית לאחר חצי שנה - כ-300 אש"ח טוב מתוכנית.

השקעות - עסקי גיור - 107% ניצול, לא כולל רפת.

קהילה - 39%

צריכה ושירותים - 32%

בניין ותשתיות - 54%

בנייה חדשה + ממ"דים - 65%.

ישיבה מיום 5.9.2021

1. קבלה למועמדות

יעל בירך - בתם של אלסינה ופנחס ואחות של שרון, מיכל ושרי.

בת 24. לאחר סיום התיכון התגייסה לצה"ל ושירתה כחשמלאית מסוקים בפלמחים. לאחר השחרור גרה בראשון לציון במשך 3 שנים.

לואן רביב - בתם של קורין וצביקה, אחות לדליה.

בת 26, שירתה בצה"ל בצנחנים בתפקיד מש"קית מילואים. לאחר השחרור עבדה בגן חצב 4 שנים, טיילה בדרום אמריקה וחזרה לעבוד בה"י למשך 8 חודשים.

בחצי שנה האחרונה גרה בחיפה, עצמאית בתחום הכושר הגופני. מאמנת בסטודיו בחיפה ומדריכת פילאטיס מכשירים בקריות.

אלון ישורון - בנם של חגית וצביקה.

בן 37, היה בארה"ב מ-2010 עד 2018 חזר לארץ גר בנשר. עצמאי בתחום הפרסום והשיווק ברשת.

כל המועמדות אושרו עקרונית, המועמדים מחכים לדירות שיתפנו בקרוב

2. צמצום מחסן תאים

תהליך צמצום המחסן תוקצב בתוכנית המשק. הערכת העלות גבוהה מהאומדן הראשוני, בגלל מצב המבנה והתשתיות (טיח, חשמל, ברזלים חשופים ועוד). די ברור שכדי לשמור על ענף המכבסה, הצמצום קריטי להורדת הוצאות. יש תקציב בהשקעות גם לאחר האומדן האחרון. העלות - כ-300,000 ש"ח.

סוכם: כל עוד אין חריגה בהשקעות של שנה זו אפשר להתקדם בביצוע.

אחזקות יגור

ישיבה מיום 17.8.2021

בניין המשרדים של חברת יארד והתקדמות המשא ומתן עם חברת "הום סנטר".

3. הצגת מאזני התאגידים לשנת 2020 באחי"ג
נעם שפיגלר הציג את תמצית המאזנים המבוקרים של תאגידי אחי"ג.
סוכם לחזור בישיבה הבאה עם החומר המלא לסיכום 2020 ומחצית 2021.

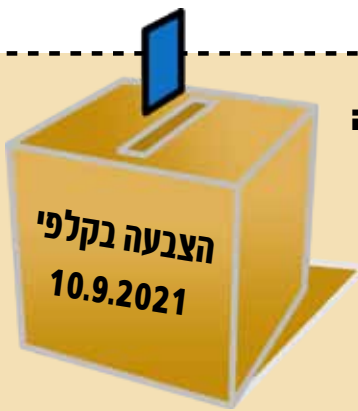
דיווח ערוך לא פרוטוקול

1. אגירת אנרגיה

תמצית הדיון: לאחר הפגישות עם 4 החברות המוצעות הגיעו לגמר 2 חברות - "דוראל" ו"אנלייטי".
החלטה: להמשיך להתקדם בפרויקט עם חברת דוראל.

2. דיווחים שוטפים

נמסרה סקירה על התקדמות בשטח 450 (קרקעות המפרץ) וב"טופולסקיי". כמו כן נמסרה סקירה על התקדמות בניית

משך כהונת ועד ההנהלה ובחירת צוות איתור ליו"ר קהילה ומנהל קהילה

1. בחירת צוות איתור ליו"ר קהילה ומנהל קהילה

חברי הצוות: מתן בניסטי, אירה גרטמן, נעה טולפין, דב ישורון.
כל המועמדים לצוות האיתור נבחרו.

הצלחה באיתור!

2. שינוי סעיף 102 בתקנון יגור - משך כהונת ועד ההנהלה

שינוי מקדנציה של שנתיים לקדנציה של 4 שנים.

בעד שינוי משנתיים ל-4 252 מצביעים (76.36% מהמצביעים)

נגד - 78 מצביעים (23.64% מהמצביעים)

סה"כ מצביעים: 330 | בעלי זכות הצבעה: 841 | אחוז הצבעה: 39.24

הערות לתוצאות:

- לפי סעיף 118 בחוברת השינוי הרוב הדרוש לשינוי התקנון הוא 75% מכלל המצביעים. אבל מספר המשתתפים בהצבעה צריך להיות לא פחות מ-67% מבעלי זכות ההצבעה. לכן למרות שהרוב לשינוי אורך הקדנציה היה 76% כלומר יותר מ-75% הנדרשים, מספר המצביעים היה רק 330 (39% מכלל בעלי זכות ההצבעה) בעוד שנדרשו לפחות 563 משתתפים בהצבעה (75% מכלל בעלי זכות ההצבעה). לכן ההצעה להארכת הקדנציה של ועד ההנהלה ל-4 שנים לא עברה, והקדנציה נשארת רק שנתיים.
- בהתאם לשינוי שהתקבל במבנה הארגוני, בימים הקרובים יפרסם מנהל מש"א את המשרות החדשות להן צריכים להיבחר חברים, מי נשאר בתפקידו ומי יעמוד לאישור.

ביום ראשון י"ג בתשרי תשפ"ב, 19.9.2021

הבאנו לקבורה את חברתנו

ציפורה (פני) חזן ז"ל

בית יגור אבל עם המשפחה

הדיון בשיוך דירות

הערות שלי

הלל לויתן

ברור שלא תחזיק מים, כבר עכשיו יש מקרים שקיבוצים מקבלים לחברות רוכשי דירות, רק משום שהם משלמים טוב.

המשמעות של שיוך דירות היא הפיכתן לרכוש פרטי, שכמו הרהיטים בדירותינו, התקציב האישי, גם הדירה תהיה רכוש פרטי, שניתן לעשות בו כרצון הבעלים, למכור או להשכיר למרבה במחיר. ברור לי שכשהנושא יגיע לפסיקת בג"צ, הוא יחליט שהשיוך עושה את הבית ככל רכוש פרטי אחר, ולדעת, אפילו בצדק.

גם לגבי האמירה שהשארית המצב הקיים תמנע מאיתנו לקבל אישורי בנייה, אינה מוחלטת. לאחרונה, שמענו ממזכיר התנועה הקיבוצית, כי יש אפשרות לקבל היתרי בנייה. כמו כן שמעתי מחבר שהיה מזכיר בקיבוצו והעביר החלטה לחזור בו מהחלטה על שיוך, ובנו בו עשרות בתים.

הכנסת אנשים למרחב יגור, שאין להם עניין ביגור אלא רק בעצמם, עלולה לגרום לשני כשלים: מחד, אוכלוסייה שמתעניינת רק באינטרס האישי, שהדירות המתפנות יעברו לידי שוכרים/רוכשים שישפיעו על החצר הקיבוצית, ומאידך שלבנינו המחליטים להמשיך את דרכם ביגור, לא ישארו די דירות והם ילכו בדרך אחרת, חבל.

המהלך המוצע יהפוך אותנו, גם אם לא מיידית, למשהו אחר. לא תהיה אפשרות לחזור ממנו. ממליץ לחשוב היטב לפני... ולא להצטער אחרי.

ועוד הערה: במהלך הדיון השמיע אחד הדוברים טענה כאילו צוות השינוי, על מנת להביא יותר חברים להצביע בעד, המליץ על השיוך. ובכן, העליתי את זכרוני (הייתי חלק מהצוות), ואף נייערתי את האבק מהחבורת, מצאתי, בנספח לחוברת, איזכור של אפשרות החלטה על שינוי, אבל לחלוטין לא המלצה. אני מייחס את האמירה בנושא, לטעות.

אני בעד הסדר דיון, שכולל בתוכו משהו דומה לשכר דירה.

התלבטתי אם להשתתף בדיון הזה, כי הרי הדוברים במפגשים שהתקיימו אצלנו, ציינו כי זה תהליך של הרבה שנים, וכנראה לא ישפיע כלל על חיי. בסופו של דבר, החלטתי, כפי שאתם רואים, להביע את דעתי, כשברור לי שקיבוץ יגור הוא של כלל חבריו והוא יקבל את החלטותיו בדרך דמוקרטית, מה שרוב (הרוב הנדרש בתקנון) חברי יגור ירצו. איני פוטר את עצמי מלהשתתף בהליך, כי אני חושב שהורינו, ואנחנו בהמשך להם, בנינו כאן חברה מיוחדת שאמנם עוברת שינויים, אבל עד עכשיו מתקיימים בה עקרונות היסוד. יש לי חשש סביר שההצעה המובאת עכשיו, אם תתקבל, משנה אותם בצורה דרסטית.

אני נזכר בספר הילדים הנהדר מאת לואיס קרול, אליסה בארץ הפלאות, כשאליסה מגיעה לפרשת דרכים, היא שואלת את החתול: באיזו דרך עלי לפנות? עונה לה החתול, תלוי לאן את רוצה להגיע, ואז עונה לו אליסה, איני יודעת.

אני למדתי שלפני שעוסקים ב"איך", יש לברר את ה"למה" וה"ימה". בדיון שאנחנו נמצאים בו, רצנו ישר לאיך, למחירים, לכמה זה יעלה לכל אחד מאיתנו וכיו"ב.

רעיון שיוך הבתים נבט בתנועה הקיבוצית, בשלהי המאה הקודמת, כשהיו קיבוצים שעמדו על סף חידולן ופרוק. אז עלתה המחשבה שיש למצוא דרך להגן על המבוגרים, בקיבוץ המתפרק, שישארו עם משהו, ותינתן להם אפשרות להמשיך לחיות במקום. הנכס שאפשר היה להבטיח להם היו בתיהם. היום ביגור אנחנו לא במצב כזה.

לפני מספר שנים בנו קיבוצים רבים "הרחבות", גם בהמלצות התנועה הקיבוצית, משום מה היום אף קיבוץ לא מצטרף לדרך הזאת. האם בררנו לעצמנו למה זה קורה? משום שכנראה האפשרות של קבוצות בעלות אינטרסים שונים באותו ישוב, יוצרת קונפליקטים מובנים, חלק רואים גם את הצרכים של הקיבוץ, והחלק האחר, רואה כל אחד רק את האנטרס האישי.

למצב כזה אנחנו עלולים להגיע אם וכאשר תתקבל ההצעה על שיוך. האמירה שיאפשרו הורשה רק למי שהתקבל לחברות,

בית מדרש יגור מסע במעגלי הזמן היהודי

מזמנים לעסוק בלימוד ובשיחה על מועדי מעגל השנה היהודית והישראלית תוך חיבור לאישי, המשפחתי, הקהילתי והלאומי.

הפגישות יתקיימו בימי שני בערב אחד לשבועיים בשעה 18:00.

נלמד מקורות עתיקים וחדשים ברוח פתוחה וחוויתית ונעסוק בשאלות של זהות, שורשים והתחדשות.

המנחה: **דונית אריאלי**, מנחת קבוצות בזהות יהודית במדרשה באורנים. בעלת תואר שני במחשבת ישראל ומדרש. חברת קיבוץ שער העמקים.

פרטים - הלל לויתן.

איך ומתי השתכנעתי שנכון ללכת לשיוך דירות ביגור (רשימה ראשונה ליומן)

אהוד ס"ט

חופש הפרט ואחריותו על חייו, שאפנו להמשיך ולשמור על קהילתיות גבוהה המתבססת על "ערכי ליבה" בהם אנו מאמינים: מערכת חינוך טובה, משמעותית ושווה לכל ילדי קיבוץ יגור; מערכת בריאות וסיעוד חזקה המבטיחה ביטוחי בריאות, סעד ועזרה במקרים בהם החבר נקלע לצרה, ותמיכה באנשים עם צרכים מיוחדים; מערכות תרבות וקהילתיות רחבות, וערבות הדדית זה לזה.

דומה שאין הגדרה טובה יותר לקהילתיות קיבוצית ולמהותו היסודית של הקיבוץ, מאשר "ערכי ליבה" אלו.

ואם נעמיק עוד יותר בדברים, נוכל גם לשאול: האם "הגדלת חופש הפרט ואחריותו על חייו" לא כוללים גם את החופש להיות הבעלים של ביתנו?

לעומת זאת, המשוואה שניר מאיר פיתח, הקושרת את יסודות קיומו של הקיבוץ דווקא לשליטה ממסדית בדירות החברים, היא פשטנית ומוטעית. ויעידו על כך קיבוצים רבים שביצעו את "השיוך", ועדיין שומרים על "ערכי הליבה" ועל קהילתיות קיבוצית יפה.

2. בעניין זה, כדאי לציין עוד נקודה חשובה, שעלתה בדבריו של ליאור שמחה מנצח סירני, גם הוא מתנגד ל"שיוך", נקודה שכמעט נשמטה מתשומת הלב של המשתתפים בפגישה.

לאחר שליאור הציג את משנתו, הוא ענה על שאלות אחד החברים שאל אותו מהי רמת המיסוי בנצח סירני, והאם קיים שם מס פרוגרסיבי ("מס איוון"). ליאור ענה (שאמנם, לדבריו בניגוד לדעתו) אין בנצח סירני "מס איוון", ובאופן כללי רמת המיסוי שם נמוכה, ובמקביל - גם רמת השירותים והסובסידיות לחברים, נמוכה.

אם אכן כך הם הדברים, אין לי ספק שיגור עם "שיוך" תהיה יותר קיבוצית ותשמור על יותר קהילתיות, מאשר נצח סירני, ללא "שיוך"!

3. ולבסוף בעניין זה, דומה שסקירה קצרה על נושאים שנאמר לנו (או אמרנו לעצמנו) בעבר שהם עלולים "להביא לסופו של הקיבוץ", עשויה לתת לנו מעט פרספקטיבה היסטורית לזיכוכ הנוכחי, ואולי אפילו נופך של השתוממות עצמית - כיצד יכולנו?

- זה התחיל בשנות ה-30 של המאה הקודמת, עם הוויכוח הידוע על "הקומקום החשמלי". עלה אז חשש כבד שהוא יפגע ב"תחושת היחד" (קהילתיות) שהעניקה "ארוחת הארבע" עם תה ולחם וריבה, בחדר האוכל הישן - בצריף.

- זה המשיך בשנות ה-40, עם הוויכוח האידיאולוגי הנוקב: האם לשבת בחדר האוכל החדש (בבניין הנוכחי

מהי מהותו היסודית של הקיבוץ, והאם שיוך הדירות אכן מאיים על קיומו?

האם כל קושי הוא איום קיומי, והאם לא נכון לראות בו דווקא אתגר שצריך להתמודד איתו ולהתגבר עליו?

ואיך זה שלמרות הקשיים, כמעט כל אנשי השטח (יו"רי הקיבוצים) שהופיעו ביגור, המליצו בחום על שיוך הדירות, ודווקא אנשי הנהגת התנועה הם שמתנגדים לכך?

שתי הערות מבוא

1. לפני מספר שבועות, בעיצומם של המפגשים בנושא שיוך הדירות ("השיוך") ביגור, עצר אותי חבר בחצר, וביקש שאסביר לו "על רגל אחת" מהו "השיוך". עניתי לו במשפט קצר: **ביטחון כלכלי וזכויות הורשה לחברים.**

אני מאמין שאין תחליף ל"שיוך" בהשגת שני ערכים חשובים אלה. יותר מאוחר, שמחתי לשמוע את עופר אדר מגעתן בהופעתו ביגור, מעמיד שני ערכים אלה בראש סדר העדיפויות שלו (יותר על כך - בהמשך, וברשימה הבאה).

2. ברשימה הנוכחית אעסוק רק במישור החברתי-אידיאולוגי של "השיוך". ברשימה הבאה אבחן את המישור הכלכלי-כספי, על כל חשיבותו ומורכבותו.

א. מהו הקיבוץ, ומה באמת מאיים על קיומו? אמירות פשטניות בדיון

1. אם משהו שיכנע אותי בחשיבותו ונחיצותו של "השיוך" - וזאת בניגוד לכוונתו - היה זה דווקא ניר מאיר, מזכ"ל התנועה הקיבוצית, בהופעתו בפגישה ביגור. באותה פגישה, פיתח ניר מאיר משוואה האומרת ש"השיוך", פירושו חיסולו של "הקיבוץ" והפיכתו ל"יישוב קהילתי".

כך, בתשובה לשאלת חבר, הוא אמר: "אם בעוד עשרות שנים, אתם רוצים שיהיה פה "יישוב קהילתי" - תעשו "שיוך". אם אתם רוצים שיהיה פה "קיבוץ" ("מתחדש"), תצביעו נגד "השיוך"."

עם כל הכבוד (ויש כבוד) לניסיונו ומעמדו של ניר מאיר, יש לי חדשות בשבילי: לא "השיוך יהרוס את הקיבוץ. כל זמן שנרצה לשמור על אורחות חיים עם דגש על סולידריות וערבות הדדית זה לזה, יהיה פה קיבוץ - עם או בלי "שיוך". ברגע שנמאס בזה, או לא נרצה עוד לשלם את מחיר הערבות ההדדית, לא יהיה כאן קיבוץ - ושוב, עם או בלי "שיוך"!

בהקדמה ל"חוברת השינוי" של יגור (עמ' 2), נאמר: במקביל לשינוי מבנה ההתפרנסות של הפרט והגדלת

שנחנך) על ספסלים ("חברתיים") או שמה על כיסאות ("פרטניים").

ובאותה תקופה נאלצה משפחת גרוס האומללה לעזוב את יגור, על כך שהיא העזה להכניס ספה לדירתה.

- ובשנות ה-70 וה-80, הוויכוח הגדול על "הלינה המשפחתית". איך יתקלקלו הילדים, ואיך ייהרס הקיבוץ, אם הילדים ישנו בבית הוריהם ולא ב"לינה המשותפת" - בבתי הילדים.

אני זוכר שבאחת האסיפות הסוערות בנושא זה, טען חבר בתפקיד מרכזי ביגור, כי "המשפחה הורסת את הקיבוץ". תיקנתי אותו אז, ואמרתי לו: "המשפחה בונה את הקיבוץ".

ואולי, עם קצת מאמץ, ניתן למצוא קו שווה ודמיון לוויכוח הנוכחי? אז, השאלה הייתה האם זה ניתן מבחינה קיבוצית, שהילדים ישנו בבית הוריהם. הפעם, הוויכוח הוא האם זה ניתן שההורים עצמם ישנו בבתיהם שלהם.

ולבסוף, בתחילת המאה הנוכחית, הוויכוח הגדול על השינוי אורחות החיים ("השינוי") ביגור, שלגבי רבים הוא נחשב בזמנו באמת כ"סוף הקיבוץ" (לפחות - "השיתופי").

הפרטנו אז את הכול: מזון, ביגוד, עבודה, תחבורה ופרנסה. ואני שואל את עצמי: מניין ההיצמדות של מתנגדי "השינוי" לשליטה ממסדית דווקא בבתי החברים?

לסיכום, אין לי ספק שהוויכוח על "השינוי" יקבל בעתיד מקום של כבוד ב"רשימה המפוארת" שלעיל. בעוד מספר שנים נעמוד, ודאי, ונשאל את עצמנו בצחוק - כיצד יכולנו? כיצד דבקות אידיאולוגית אנכרוניסטית כזו כמעט מנעה מאיתנו להתקדם לשינוי הדירות לחברים, שהוא המשך טבעי ל"שינוי" ואחד הצעדים החשובים ביותר לביטחון החברים ורווחתם.

ב. "איומים" או אתגרים? התמודדות עם אמירות מפחידות

ברשימה של הדס ילון ביומן (30.7.21) תחת הכותרת: "מי צריך את השינוי הזה בכלל?" היא העלתה מספר איומים הקשורים בתהליך "השינוי", שעלולים, לדעתה, לפגוע קשות בקיבוץ.

אני לא רוצה להתעלם מן הקשיים בתהליך "השינוי", אולם נראה לי שהקשיים שעמדו בפנינו לקראת ההחלטה על "השינוי" והפיכת יגור ל"קיבוץ מתחדש", היו לא פחות גדולים במורכבותם ובחומרתם, והתגברנו עליהם.

קשיים קיימים בכלל בחיים, אבל אם המטרה ראויה, הדרך להתמודד איתם היא לא על ידי שנעצים אותם ונפחיד את עצמנו, אלא על ידי שנראה בהם אתגרים ונתגבר עליהם.

זה נכון לכל אחד, זה נכון במיוחד להנהגה, שנבחנת בשאלה האם היא מסוגלת, כאימרה הידועה, "להפוך לימון ללימוןדה".

הדס מונה ברשימתה שישה קשיים ("איומים"). אחדים מהם אכן קיימים. אחרים קיימים רק בחלקם, ועוד אחרים, כלל לא קיימים.

משום מגבלות זמן ומקום לא נתייחס כאן בפירוט לכל אחד מהם, אלא נעיר מספר הערות לגבי הנקודות החשובות יותר.

"איום" השני: למה לשלם יותר? היא פותחת ואומרת: "בואו נדבר כלכלה". ואז היא מונה את התשלומים השונים הכרוכים ב"שינוי", ומסיימת ושואלת: "בשביל מה? מה נקבל תמורת הסכומים האדירים הללו, שאין לנו היום?".

התייחסות זו מחמיצה את לב העניין של הניתוח הכלכלי של "השינוי" (בו, כאמור, נעסוק בהרחבה ברשימה הבאה). התשובה לשאלתה, היא כפולה:

א. תמורת הסכומים שנשלם נקבל נכס השווה פי כמה וכמה מהם. במלים אחרות, כמעט ולא ניתן למצוא במשק השקעות עם תשואה של מאות ואולי אף אלפי אחוזים, כאשר הן משמשות אותנו שני ערכי-על - ביטחון כלכלי וזכויות הורשה לחברים.

ב. כתוצאה מהבעלות הסטטוטורית על הנכס (הדירה) המהווה ביטחון פיננסי חזק, כל מוסד פיננסי ישמח לממן את התשלומים, והכסף הנדרש יהיה זמין.

במילים אחרות - וזו הנקודה החשובה, שלצערך, הרבה פעמים מי שלא בקיא בכלכלה, עלול להחמיץ אותה - תהליך "השינוי" יוצר בעצם יותר כסף מאשר הוא צורך.

ה"איום" השלישי: סכסוכים פנימיים ומשפטיזציה של חיי הקיבוץ. סכסוכי שכנים אכן קיימים, ולא רק בהקשר ל"שינוי", ולא מזמן הגיע אחד כזה גם לאסיפת יגור. הדרך ליישב אותם היא על ידי טיפוח רצון טוב והבנה הדדית על ידי כל הצדדים, ואת נזקי המשפטיזציה אפשר להקטין (כפי שהצעתי בעבר) על ידי חובת "גישור" בקיבוץ.

ה"איום" הרביעי: פרצלציה והוצאת תשתיות מהמגרשים, הוא אכן קושי. עם זאת, יש לו לעיתים גם צד חיובי (הקשור גם ל"איום" השלישי, לעיל), והוא מגולם באימרה העממית הטוענת כי "הערובה ליחסי שכנים טובים, היא גדר טובה".

ואולי החשוב מכול - **"האיום" החמישי: ("השינוי") הוא תהליך ארוך ובלתי הפיך.**

זה נכון שתהליך "השינוי" הינו בלתי הפיך. אולם מה שמשתמע מטענה זו, כאילו התהליך האלטרנטיבי - "הסדר הדיור" - הינו הפיך, אינו נכון.

הוא לא נכון, קודם כול, משום ש"חלון ההזדמנויות" הקיים היום מבחינת היחסים עם רשות מקרקעי ישראל (רמ"י) עלול להיסגר, והזמן פועל, באופן כללי, לרעתנו.

הוא לא נכון גם משום שמחירי הקרקע עלולים לעלות בצורה שתקשה מאוד על ביצוע "השינוי" בעתיד.

והוא לא נכון גם משום שההליך האלטרנטיבי, "לא שינוי", ייצור מחוייבות ציבורית תוך בליעת זמן ומשאבים רבים נוספים.

כך שהפיכת ההחלטה של "לא שינוי", עלולה, אם בכלל, להידחות לשנים רבות, ואולי אף לדורות.

הוא חושב ששיוך דירות ב"קיבוץ משתנה" הוא קודם כול
"כורח מבחינה מוסרית". זאת, כנראה, תוך התייחסות
לשכבת הגיל המבוגרת יותר של החברים.

יאיר מרום, בן דגניה א', עו"ד בהשכלתו, היה יו"ר בשער
העמקים. היום יו"ר בשני קיבוצים: נחשון וגבעת השלושה,
אמר מניסיונו (היום, 14.2.20): "אין השפעה ישירה
והכרחית של "השיוך" (אפילו "הקנייני") על הלכידות
הקיבוצית... אם זה יהיה חשוב לנו, נשמור עליה".

עופר אדר, בן ויו"ר געתון, הגדיר את שתי מטרות-העל
של "השיוך": "ביטחון סוציאלי (כלכלי) לעת סגריה,
והיכולת להוריש את הנכס לילדים ולנכדים".

**אני מציע שנקשיב להם. הם רואים "מכאן", ולא
"משם".**

לסיכום נושא זה נחזור לשאלה שבראש רשימתה של הדס
ילין. **התשובה לשאלה: "מי צריך את השיוך הזה בכלל?"
היא פשוט - אנחנו!**

ג. סיכום: האם מה שרואים מכאן, לא רואים משם?

בחודש האחרון, לקראת קבלת ההחלטה על "השיוך"
עברנו (כנראה, לא לגמרי במקרה) "סמינר" מרכז של אנשי
הנהגת התנועה (ניר מאיר, הדס ילין, ליאור שמחה) שדיברו
נגד "השיוך".

בניגוד מוחלט לזה, המליצו רוב ככל אנשי השטח, היו"רים
הפעילים של הקיבוצים, שהופיעו אצלנו, בעד ביצוע
"השיוך".

ברק ניר, בן ויו"ר בקריית ענבים, אמר בתחילת דבריו כי

המשחקים הפראלימפיים שלי אמנון מאירי

בשנת 1968 היו המשחקים
צריכים להתקיים במקסיקו
סיטי, אבל תנאי הגובה
והנגישות הקשו על קיומם.
לישראל שלאחר מלחמת ששת
הימים היה אינטרס לקיימם
בארץ. לקיום המשחקים
הפראלימפיים עלויות גבוהות
וצריך תנאים סביבתיים
ונגישות רבה. הוועד האולמפי
הבין-לאומי קיבל ברצון את
בקשת ישראל והמשחקים
עברו לישראל למכון ספיבק,
ברכית "גלי גיל" ובתל אביב.

הוזמנתי להשתתף כשופט בתחרויות השחייה.

במהלך שבעת ימי התחרויות שהיתי בקרבת המקום והלכתי לראות, כמובן, גם את תחרויות הכדורסל, האתלטיקה,
הרמת המשקולות ועוד. המדינה דאגה להביא קבוצות בתי ספר שיראו ויעודדו את המתחרים.

למדנו מתי ניתן לעזור ומתי אסור, למשל, שחקן בכיסא גלגלים נופל, עזרה שלנו מהווה פגיעה בכבודו. למדנו כי בכל
סוג תחרות יש רמות קושי לפי רמת המוגבלות והתחרויות נעשות לפי דרגת קושי. בכדורסל, למשל, חייבים לשתף
על המגרש בכל עת שחקנים משלוש דרגות קושי. למדנו על כוח הרצון, רוח האדם ושהכול אפשרי.

בתחרויות השחייה, שחיינית מדרגת הקושי הגבוהה ביותר שחתה, תוך כדי שהיא מתפתלת לאורך הבריכה, והקהל
עומד ומריע. החיוך שפשט על פניה כשסיימה את המקצה אמר "ניצחתי את המוגבלות" וחימם לבבות.

כשופט יצא לי לשפוט במסלול המרכזי, שלרוב נמצאים בו המועמדים לניצחון. כיוון שהמדידה באותם ימים היתה
בשעונים ידניים שבידי השופטים (ולא כמו היום, בשעונים אלקטרוניים), יצא לי מספר פעמים לחתום ולאשר שיאי
עולם.

מבחינת ישראל המשחקים היו הצלחה מרשימה. פרט לארגון המוצלח זכינו בשלל מדליות והישגים שנתנו דחיפה
עצומה לפיתוח מכונים, דוגמת "ספיבק", שהניבו בהמשך הצלחות רבות, שיקום הנוקקים והישגים באולימפיאדות
הבאות - יותר מ-300 מדליות!

מה שראיתי שם במשך השבוע: הרצון הבלתי נדלה של הספורטאים, מסירות הצוותים המטפלים והמאמנים, גרם
לכך שפניתי אחר כך לטיפול במבוגרים (כולל לימודי שיקום וגרונטולוגיה), ואולי תרם לי להיות אדם טוב יותר.

הסדרי קבע לדיור

בועז אוחנה

במראות של סב הנותן ידו לילד, כדברי המשוררת עידית, או שנהפוך ברבות הימים לעוד ישוב קהילתי, עוד שכונה של חיפה או נשר, שבה כל המרבה במחיר ירכוש/ישכיר לו דירה בקיבוץ. ישוב שבו דור ההמשך מתקשה לשוב ולגור בו, בגלל הצורך בהשקעת הון עצמי גבוה למגורים. האם הקשר למורשת ולהיסטוריה של יגור יילך ויתפוגג ככל שיחלוף הזמן? ומה יקרה כאשר תיגמר מכסת המגרשים לבנייה? בנים שיירצו אז לשוב ולגור ליד הוריהם לא יוכלו לעשות זאת? בהסדרי קבע לדיור, היות והדירות שייכות לקיבוץ, לא תהיה שום בעיה בכך. בעיני הערך שילדים יוכלו לגור ליד הוריהם וסביהם גבוה יותר מכל הטבה כלכלית.

2. מה בסופו של יום הקהילה והקיבוץ נותנים לחברים? חינוך קיבוצי-קהילתי-חברתי ברמה גבוהה לדור ההמשך עם חיבור למקום ולסביבה, שירותי בריאות וסיעוד מסובסדים, תרבות קהילתית הנשענת על מסורות והווי מקומי ודיור בר השגה, שלא כמו במדינה. הייתי שמח לחיות ביישוב שחרט על דגלו ערכים אלו. ישוב המתנהל באמות מידה סוציאל-דמוקרטיות ולא קפיטליסטיות. נראה לי שבחירה בשיוך תסיט אותנו מאופי היישוב בו חיינו והתנהלנו עד היום.

3. דירות הן הנכס הכי גדול של הקהילה. הקמה של תאגיד/מנהלת דיור יכולה להציף ערך רב לחברים ואף לסייע בהקטנת המיסים, וזאת על ידי העברת הוצאות שהיום משולמות על ידי הקהילה והחברים לאותו תאגיד/מנהלת. למשל, אחזקת הדירות, שיפוץ, התאמות בריאות, בניית ממו"דים וחיזוק מבנים (פרויקט שללא ספק ייפסק בעת שיוך), בנייה חדשה ועוד. נכון שהדרך עוד רבה, אבל צריך לתת סיכוי לבחינה אמיתית של המהלך. מבחירה בשיוך אין דרך חזרה.

4. בחירה בשיוך בהכרח תביא לעלייה משמעותית בעלות הקליטה לבנים שירצו לחזור ולהקים את משפחתם בקיבוץ. בסוף, עלות שתשורשר להוריהם, האם יהיה להם כסף? האם רק עשירים יוכלו לשוב ולגור פה? האם נוכל לראות חברה רב-דורית מתקיימת ביגור לאחר השיוך? סביר להניח שלא. וזה בלי להזכיר את פערי הדיור בין מי שידו משגת לבין אלה שפחות. העלויות המוצגות לנו בתחשיבים השונים, מציגות רק את התשלום למנהל עבור הקרקע, אך לא לוקחות בחשבון תשלום על הבנייה (לפחות מיליון ש"ח) ולא תשלום של איזונים פנימיים. במציאות של שיוך, נראה משפחות משתעבדות לבנקים ומשלמות בשוטף סכומים גדולים, מהם יוכלו בהסדר הקבע לדיור להנות בשוטף או לחסוך ולהוריש לילדיהם, אפילו ב"יד חמה".

ההחלטה בפניה אנו ניצבים הינה החלטה אסטרטגית לעתידו של קיבוץ יגור, אפילו יותר משינוי אורחות החיים, אותו ביצענו לפני כמעט ארבע שנים. החלטה אשר תקבע את אופיים של הקיבוץ ושל הקהילה שלנו. לכן עלינו לשקול בכובד ראש את מכלול השיקולים בעד הסדרי קבע לדיור או בעד שיוך דירות, וזאת מתוך אחריות לעתיד קיבוץ יגור ולעתידם של ילדינו קטנים וגדולים כאחד. בדברים להלן אנסה להסתכל על סוגיית הסדרי קבע לדיור/שיוך מזווית אחרת. פחות כלכלית ויותר חברתית-קהילתית. אני מניח שדי מהר יקפצו על כך שאני מפיץ פייק ניוז או מפחיד את הציבור, אבל כך אני רואה את הדברים ואת ההשלכות העתידיות על יגור. ואני חושב שנוכח להניח אותם על השולחן ושכל חבר ייבחר בהתאם.

ההכרעה היא בין שני מסלולים: מסלול א' - שיוך דירות לחברי הקיבוץ. במסלול זה שתי חלופות, שיוך ישיר/קנייני וחלופת האגודה. על פי מסלול זה החברים מקבלים זכויות בדירותיהם מול רמ"י או מול הקיבוץ במעמד של חכירת משנה והופכים לבעלי הנכסים. יש לציין, כי הסדרי השיוך מקורם בימים בהם הקיבוצים היו שרויים במשבר כלכלי וחברתי גדול, וכדי לאפשר לחברי הקיבוץ הוותיקים, שהיו ללא פנסיות או נכסים הוניים כלשהם, לחיות בכבוד ולדאוג לעצמם, איפשר המנהל שיוך של דירות החברים. מיותר לציין, שהמצב בתנועה היום שונה לחלוטין. גם ביגור, אפילו שעסקינו ידעו שנים טובות יותר, הביטחון הכלכלי של החברים, בטח הוותיקים, גבוה יותר. ובעיית הורשה של נכס הוני כלשהו סביר כי כמעט ואינה קיימת.

מסלול ב' - הסדרי קבע לדיור. במסלול זה דירות המגורים נשארות בבעלות הקיבוץ, ולפי עקרונות המודל שחובר על ידי צוות הסדרי קבע לדיור, כל משפחה תשלם דמי שימוש/מס דיור בהתאם לסוג הדירה ולווקט של בית האב. הקיבוץ ימשיך לתחזק את הדירות, לשפץ, לבנות ממו"דים, לערוך התאמות בריאות ואף לבנות דירות חדשות לחברים. שני דברים שחשוב לציין ולהדגיש: הראשון, למודל שהוצע יש היתכנות משפטית, כלכלית, ולא פחות חשוב, היתכנות חברתית-קהילתית (המודל נבחן משפטית על ידי עורך הדין שמלווה את התהליך ועל ידי המשרד הכלכלי, כך שלא תהיה בעיה להוצאת היתרי בנייה לבנייה חדשה). השני, הצוות שעבד הציע מתווה אחד, אך אפשר לבנות עוד מודלים ליישום ביגור. להלן מספר סיבות אשר לדעתי בגינן נכון לתמוך בהסדרי קבע לדיור.

1. הדיון בשלב הזה הוא דיון ערכי ולא כלכלי. באיזה ישוב אנחנו רוצים לחיות? האם אנחנו רוצים לחיות בחברה רב דורית, בה הורים חיים לצד ילדיהם או ביישוב המנוהל על ידי כוחות השוק הנדלניים? האם נוכל להמשיך ולחזות

ומי לא, ונכון שהנושא לא הובא להכרעה משפטית, אך עדיין יש פה סיכון לא מבוטל ליגור. וגם אם היום הקובע של המנהל לא יתפוס, עדיין יש יום קובע ליגור (1.5.2014). גם ליורשים של חברים שהלכו לעולמם ממועד זה נצטרך לספק דירות/מגרשים. מתן זכויות ליורשים של חברים שהלכו לעולמם מ-1.5.2014 (יש כ-36 כאלה) כבר היום מוציא חברים מהיחידות המוטבות בחלקת המגורים, כלומר יצטרכו לשלם 91% מערך הקרקע.

10. באתר קראתי על המצב הדמוגרפי ומשבר הדיור ביגור. ראשית אתייחס למצב הדמוגרפי, היות ולא צוינו על ידי הכותבים הנתונים עליהם הם מסתמכים. יש לציין כי רק עכשיו כחלק מהעבודה על תוכנית אב ליגור מתבצע ניתוח של המצב הדמוגרפי של יגור. ב-2009, כשהחלו להכין תוכנית אב, לא הגיעו לשלב הזה, והתוכנית הקודמת לא עדכנית, כי חלף זמן רב מאז הוכנה. בפועל, בשנים האחרונות אוכלוסיית יגור לא גדלה. מספר המתקבלים לחברות דומה לזה של החברים הנפטרים/עוזבים. בנוגע למצוקת הדיור, בשנה וחצי האחרונות הפקק נפתח גם בגלל בנייה חדשה בהיקפים גדולים וגם כי מתפנות דירות קבע. אף אחד לא יכול לערוב לכך שבגלל שיוך קצב הבנייה יגדל בפועל. לראייה, אנחנו רואים שהרבה בתי אב מוותרים על בנייה חדשה (בשכונת הבלוקונים הגענו למקום 80 בתור לדיור קבע, כלומר 60 בתי אב ויתרו על האפשרות לבנות בית חדש) בגלל העלויות הגבוהות, והיום הקיבוץ עוד מממן כ-50% מעלויות הבנייה (תשתיות, מענק, הכרה למס איזון ועוד). בעיית ההיתרים תיפתר גם בהסדר קבע לדיור, כי הקיבוץ יממן את הבנייה ולא תהיה בעיה לחתום על תצהיר מול רמ"י. בהסדר המוצע על ידי צוות הדיור אפשר יהיה גם לשפץ דירות קיימות ולהפוך אותן לדירות קבע, על פי סטנדרט שייקבע, על חשבון הקיבוץ, מה שיגדיל את הרווחה של המשפחות הצעירות, שלא לדבר על פרויקט הוספת הממ"דים שירד לטמיון עם השיוך. פרויקט שנותן אופק ומשפר דיור בעיקר למשפחות הצעירות. לסוגיית התכנון קדימה, רק אומר שאנו שוקדים בימים אלה על תכנון השכונה הבאה ביגור, כדי שיהיו היתרים לבנייה בזמן, ללא קשר לחלופה שתיבחר.

11. בדיונים השונים באתר, לא אחת עולה הטיעון של "חזרה לקיבוץ הישן" במודל הסדרי הקבע לדיור. שוב הקהילה תממן בנייה לכולם, לא יהיה קשר בין סוג הדירה ליכולת ההשתכרות, נטל על תקציב המשק ועוד. אז זהו, שלא. גם במודלים של הסדר קבע לדיור, ייערכו בדיקות היתכנות כלכלית למי שירצה לעבור לבית חדש, היות ובית האב יצטרך לשלם שכ"ד/מס דיור על פי ערך הדירה וגודלה. בית אב שלא יוכל לעמוד בנטל התשלומים (כמו בבדיקות שנערכות היום לבנייה חדשה) לא יוכל לעבור. דווקא במודלים האלה, בתי אב יגורו בדירות לפי צרכיהם ויכולתם ולא ייאלצו לממן או לשלם עבור נכסים שאינם צריכים או יכולים לממן. בעולם קיימים מודלים רבים של קואופרטיבים לדיור. אם זה עובד בכל העולם, למה לא פה?

5. מדוע עלינו לשלם למדינה, עשרות מיליוני שקלים על מה שהוא שלנו ומה שבנינו בעמל כפינו, בזעת אפינו ובכספנו לאורך השנים. אולי יש פה הטבה לטווח הרחוק, וגם זה לא בטוח, הרי נידרש לשלם על הקרקע, על תכנון, ליווי משפטי, על תהליך מיגרוש, על הסטת התשתיות, על בנייה חדשה או שיפוצים, שלא לדבר על הסדר איזונים פנימי שעלול לגבות מחיר חברתי כבד מהקהילה. אך לטווח הקרוב, מי שלא יהיה בידו להשיג את המימון, מה יעשה? האם יצטרך למשכן את עתידו? עבור הורשה של בלוקים לנכדיו, שבעתיד גם יצטרכו לשלם את יתרת המחיר עבור הנכס אותו ירשו? עדיף כבר לחסוך את התשלום למדינה ולשמור אותו לילדיך או להנות ממנו בחיך.

6. אפשר וצריך למצוא פיתרון להורשה, אך זה לא חייב להיות דירה. ההסדר אותו מציע צוות הסדרי הדיור, נותן מענה לסוגיה זו. מעבר לכך, היום, אחרי השינוי, חברים יכולים לחסוך יותר מתקציבם ולהוריש לילדיהם, או להנות מחסכונותיהם עוד בחייהם. בשיוך החבר יוריש דירה אחת לצאצאיו, אשר יצטרכו למכור אותה ולהתחלק בכסף או להגיע להסדר בתוך המשפחה. ואף מעבר לזה, לא הבנים ייהנו מהדירה או מהאפשרות לגור בה, אלא הנכדים במקרה הטוב. אינני סבור שהקיבוץ אחראי לדאוג להורשה של חבריו לבניהם, זאת חלק מהאחריות של כל בית אב ושל כל הורה. "פיצוי" עבור ותק מהתקופה השיטופית כן, הורשה, לא.

7. קבלת החלטה על שיוך, משמעותה הקפאת מצב בשוק הדירות ביגור לזמן ארוך. לא מכרזים, לא מעברים של דירות משפחה או קבע ואף לא בנייה חדשה, עד קבלת הסדר מפורט לשיוך ומתן זכויות ליורשים. מי שהסתדר, אחלה. מי שלא - מצוקתו תעמיק, ולקיבוץ לא יהיה פיתרון בשבילו. האם נחזה בקרבות משפטיים עם יורשים ועם חברים? האם אנו רוצים לשלם את המחיר החברתי הזה?

8. הקפאת היתרים לבנייה. אם הקיבוץ ימשיך לבנות מכספו לא תהיה בעיה לקבל היתרי בניה לדירות חדשות. קצב הבנייה תלוי בגובה התשלומים של החברים. יצירת תאגיד/מנהלת דיור המנוהלת בנפרד מיגור ולא קשורה לתוכנית המשק תיצור את הביטחון שימשיכו לבנות דירות חדשות ולתחזק את הקיימות ללא תלות באישור תוכנית המשק באסיפה. כמו שיגור ידעה לעשות בעבר, היא תוכל לעשות גם בעתיד. כלומר, לצבור כסף ולבנות שכונה מלאה או חלקי שכונה. בארבע השנים האחרונות יגור בנתה 44 דירות חדשות, ללא קשר לדירות קיימות שהתפנו והועמדו לבחירת החברים. מי אמר ששיוך בהכרח יביא איתו גל בנייה גדול של חברים? האם באמת נלקח בחשבון המימון הגבוה שייפול על המשפחות? מעבר לתשלומים למנהל, ללא עזרת יגור במקדמה לבנייה וללא הכרה במס איזון.

9. לפי עמדת רמ"י בתי אב שהיו חברים ביום הקובע (מרץ 2007) זכאים לנכס לשיוך או חלק כספי בגין חברותם. נכון שעמדת התנועה מנוגדת לכך, וטוענת שהיום הקובע הפנימי של הקיבוץ הוא המגדיר מי זכאי לנכס/שווה כסף

שמשיוך אין דרך חזרה. לדעתני, לא חלף מספיק זמן מאז שקיבוצים החליטו על שיוך, כדי להבין את ההשלכות על היישובים ועל הקהילות הקיבוציות. ניתן לראות כדוגמא את בניית ההרחבות בקיבוצים רבים. תהליך שהחל בקול תרועה רמה והסתיים בקול ענות חלושה. האם באמת הבשילה העת לקבל החלטה כזאת גורלית שתקבע את עתידו של ביתנו כבר היום? בעיניי לא.

תהליך שינוי אורחות החיים ביגור ויצירת קשר בין פרנסה לתקציב אינו בהכרח חוליה מקשרת לתהליך של שיוך. נכון שלאט לאט המיקוד עובר מהקהילה לפרט, אבל עד לאן? שינוי אורחות החיים ושיוך לא תלויים אחד בשני, אלא בבחירה שלנו באיזה אופי של ישוב אנחנו רוצים לחיות, מהו תמהיל התושבים/חברים, האם חברה רב-דורית בעלת קשר רגשי להיסטוריה המקומית, למורשת ולמקום בו היא גרה או עוד שכונה או פרבר של ישוב עירוני? די ברור ששיוך יביא אותנו לחיות במקום עם אופי אחר, לא אותו קיבוץ שבחרנו לחיות בו. צאו וראו מה קורה בקיבוצים ששייכו, וזה עוד טרם חלף דור.

12. הסדרי הקבע לדיור שהוצגו לאסיפה הם מודל אחד אפשרי (תשלום דמי שימוש על הדירה), היה וזה הכיוון שייבחר אפשר לנסח/לחבר עוד מספר מודלים ולבחור ביניהם. נראה לי שעוד מוקדם מדי להתייחס מהנתיב הזה.

13. אומרים לנו שבתקנון השיוך נוכל להבטיח שלא כל אחד יוכל למכור את הנכס למרבה במחיר או סתם להשכיר אותו ולא לגור ביגור או שלקיבוץ תהיה זכות סירוב ראשונה בעת מכירה. נכון, יש פסקי דין בנושא והם הוצגו ב"חצר". ברור לכולנו עד כמה זכות הקניין חזקה בחוק ולי נראה די ברור שלאורך זמן הסדרים או החלטות כאלה לא יחזיקו מעמד, אלא יתמססו. גינטריפקציה, כבר אמרנו? לסיכום, כסף הוא לא חזות הכול, אל לנו להסתנוור מהטבות המנהל והמדינה, בסוף כל הטבה כזאת גורת תשלום נוסף לאורך השנים שיחול על החברים, ודאי על אלו שיבנו בתים חדשים. והנכס אותו ירכשו אומנם ייתן ביטחון למשפחה, אבל באותו כסף היה ניתן לתת את אותו ביטחון לבית האב. כמו כן אינני סבור שההטבות שניתנות היום במסגרת השיוך הישיר ייעלמו מהעולם כל כך מהר. מעבר לכך, הסדרי דיור הם החלטה פנימית הפיכה, בעוד

כיבוד אחרי נעילה פותחים שולחן לאחר סיום התפילה ותקיעת השופר בבית הכנסת

ככל שנה שמחנו לראות את ההירתמות הקהילתית למסורת השנתית בצאת כיפור.

תודה רבה לעמוס עוז, שכל שנה פותח לנו את דלת ביתו ומרפסתו.

ליובל זך, שמגיע ומאיר לנו את הערב והלב.
לעינב רוזיאו (תרבות יגור) על כל הציוד הנדרש, לכל האופים והאופות שזואגים לנו למטעמים.

שתהיה שנה בריאה מלאה בעשייה ובהתנדבות.

יעל שימשי ונטשה גורליק שור

מבחינתי זו התקדמות ומאוד רציתי בו. לאחר 4 שנים בתנועה רציתי להתקדם ולקחת על עצמי עוד תחומי אחריות. החזון שלי הוא לבנות קיבוץ ותנועה בני-קיימא. אני מאוד אוהבת ומחוברת לרעיון הקיבוצי. בעיניי הקיבוץ המתחדש הוא מודל חיים מצויין שיכול להזיק שנים רבות, אם נשמור על ערכיו הבסיסיים: ערבות הדדית, שותפות בנכסים (קואופרציה - למרות השם המיושן זהו מודל שמקיף 1.5 מיליארד בני אדם בעולם), קהילה חזקה המקדמת חינוך ותרבות קיבוציים, חוסן קהילתי ותרומה לחברה הישראלית. אלה ארבע רגליים שישמרו על קיומנו גם בעתיד. כמובן, יש נושאים רבים שאני רוצה לקדם כגון: חיזוק הזהות הקיבוצית (אצלנו קוראים לזה "קהילה קיבוצית במיטבה"), בניית מנהיגות בקיבוצים, בתנועה ובמדינה, חיזוק החיבור בין המרחב הכפרי לערי המחוז, חיזוק מקומנו כקטר לצמיחת הפריפריה, מאבק בהתחממות הגלובלית, ועוד ועוד.

מה המדדים להצלחה? הצלחה מבחינתי תוכל להימדד בטווח הארוך - קיומו של הקיבוץ בהתאם לעקרונות שצינתי, גם בעשורים הבאים.

עמדתך בעניין השיוך ביגור? לגבי השיוך - קודם כל אני לא נגד שיוך באופן כללי, אני חושבת שזה פיתרון שלא מתאים ליגור מהסיבות שצינתי במאמר שפרסמתי. באופן טבעי מתוקף תפקידי אני יכולה לצפות את העתיד דרך קיבוצים במרכז הארץ, שנכנסו לתהליך השיוך לפני 15 שנה. אני מזהה שם את התהליכים שצינתי, שלמעשה מביאים לגינטריפיקציה - דחיקת בני המקום לטובת אוכלוסיה חזקה כלכלית, שלא דווקא מחוברת לקיבוץ. הדבר שמטריד אותי הוא שביום שיהיה לנו נכס ששווה 2 מיליון ש"ח, יצטרכו הבנים והבנות שלנו להשיג 2 מיליון ש"ח כדי לחיות כאן. זה תהליך אסטרטגי יותר מכל תהליך שעברנו וזוויית הראייה שלי היא של צמיחה דמוגרפית, קליטה והמשכיות הקיבוץ, ולא דרך של התנגדות לרכוש פרטי, כמו שכתבו (זה אגב מאוד הצחיק אותי, זו פרשנות מאוד רחוקה מהדברים שאנחנו אומרים).

אני חושבת שהתהליך היה צריך להיות של צוות אחד, היודע להביא לציבור את כל המידע על כל החלופות, להציג באומץ את היתרונות והחסרונות בכל חלופה, ולתת

שיחה עם הדס ילין לרגל כניסתה לתפקיד משנה למזכ"ל תק"צ

מתי נכנסת לתפקיד? נכנסתי לתפקיד המשנה למזכ"ל התנועה הקיבוצית ביוני, לאחר בחירה במועצת התנועה הקיבוצית. תהליך הבחירה כולל מיון של ועדת גיוס רחבה של התנועה הקיבוצית, המורכבת ברובה מנציגי ציבור, והיא ממליצה למזכירות ולמועצת התנועה על מועמדים. נכנסתי לנעליים של גיל לין ממשמר העמק, שהיה הראשון בתפקיד זה וכיהן במשך 5 שנים.

מה עשית עד עכשיו בתק"צ? אני מסיימת בימים אלה את תפקידי כמנכ"לית התנועה לאחר ארבע שנים. בחירות לתפקיד זה יתקיימו במועצת התנועה ב-30/9. מועמדת להחליף אותי נטע קדם שוורץ מקיבוץ עברון. בתפקידי החדש אני למעשה מתחלקת עם המזכ"ל בתפקידי, ואחראית על הובלת התחומים בתנועה הקיבוציים לחברה וקהילה, חינוך, צעירים, מעורבות חברתית, סיוע לקיבוצים, במיוחד בשעת חירום, נושאים פוליטיים שונים, ותחומים נוספים שיתווספו בהמשך, לאחר שאפרד מתפקיד המנכ"לית ואתפנה.

הרגשתך ביחס לתפקיד החדש: זה תפקיד מאוד מעניין ומשמעותי.

היא, בלי ספק, האירוע המכונן. אנחנו עבדנו גם בהפגנות וגם בבחירות, כדי להוביל לשינוי ואנחנו מרגישים את השינוי הזה באופן יומיומי. למרות הגזרות שהכינו לנו באוצר, יש לנו אוזן קשבת ושותפים רבים בממשלה הזו, ו-7 חייכים מהקיבוצים, כך שאנחנו מצליחים להגיע להבנות ולהסכמות רבות.

ברמה האישית זו היתה שנה מלאה באתגרים. דברים רבים שעבדתי עליהם 4 שנים הבשילו השנה ויוצאים לפועל - כמו מעבר בית התנועה מתל אביב ליקום, שינוי משמעותי וחשוב, ועוד שינויים רבים שהבשילו. מאוד מרגש לראות את הדברים האלה קורמים עור וגידים. וכמובן, הבנות שלי והרן מספקים לי רגעי שיא וממלאים אותי אהבה וגאווה.

לסיום אני מאחלת לכל בית יגור שנה טובה, שנה של אחדות והתפתחות אישית וקהילתית.

לציבור להחליט. אני רואה בתהליכים שבהם הקיבוץ מתפצל ל-2 מחנות - תהליך הרסני למרקם החיים שלנו, ולכן אני מאוד מודאגת. תהליך כזה צריך להתבצע מתוך הסכמות רחבות ולא דרך כיפוף ידיים.

עוד לא מאוחר, אין לנו כרגע שום דבר המחייב אותנו לקבל החלטה דווקא עכשיו, אפשר רגע לעצור, לנשום עמוק ולנהל תהליך נכון.

עד כמה היית רוצה להיות מעורבת באופן אישי בהובלת תהליכים ביגור? לגבי מעורבות אישית שלי, באופן טבעי התהליכים ביגור חשובים לי, ותמיד אשמח להיות מעורבת במסגרת הזמן המוגבל העומד לרשותי. אני עובדת כמעט 24/7 בתנועה, כולל שבתות וחגים...

סיכום השנה האחרונה? רגעי השיא שלי השנה - ברמה הלאומית/תנועתית אני חושבת שהקמת ממשלת השינוי

תכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה

אנו חוגגים שנה שנייה את חגי תשרי בתוך המערבולת שיצרה הקורונה. מערבולות כלכליות וחברתיות היוצרות מציאות חדשה ומאתגרת. משנות את המציאות שהכרנו ויוצרות דפוסים חדשים. מערבולות של דאגה וחשש מול תקווה, התחדשות וחדשנות.

ובתוך כל זה, אנחנו ביגור, חיים באי של יציבות שמעניקה ביטחון כלכלי ונפשי. יגור ממשיכה לצמוח ולהתפתח. בונה שכונות חדשות כפי שלא בנתה שנים רבות. בונה ממד"ים בשכונות ותיקות. מרחיבה ומשפרת את המבנים הישנים. משקיעה בתשתיות. יגור משקיעה רבות בחינוך, בבריאות וברוחה. כמעט כמו לפני השינוי. כל זאת גם בתקופה של חוסר וודאות עולמית בה העולם סוער וגועש. יש לברך על היש ולהעריך אותו.

זו איננה סקירה כלכלית עם מספרים וגרפים (את זה נשאיר לאחר החגים), אלא הסתכלות על יגור ממעוף הציפור.

אנו נמצאים כמעט 4 שנים לאחר היציאה לשינוי. דברים רבים השתנו באורחות חיינו. יש עוד הרבה לשפר ולשנות. עלינו להתמיד בתנועה קדימה על מנת לשמר את מה שנבנה במשך 100 שנה ולשפר אותו. יש איומים רבים אולם גם הזדמנויות.

על מנת שנוכל להמשיך לחיות בגן העדן בו אנו חיים, עלינו לחזק את העסקים שלנו ואת הקהילה. עלינו להבין שאם לא נשתפר לא נוכל לכלכל את רמת החיים הנפלאה הזו. רק כך נוכל להמשיך ולהעניק את הביטחון הסוציאלי והכלכלי שכה חשוב לכל אחד מאיתנו.

עומדות לפתחינו דילמות והכרעות גדולות. אשרינו בחוסן הכלכלי והחברתי המאפשר לנו חופש בחירה. בואו נאחל לעצמנו דיונים פוריים וחבריים והחלטות שישאו פירות ברכה והצלחה.

אני מאחל לכל חברי יגור שתהיה שנה טובה. שנה מבורכת מלאה בעשייה וסיפוק. שנת בריאות ושלווה.

נעם שפיגלר

הבט! / שוב דולקים החצבים על הגבעה / בתפוח ענוגה / בתולית. / וכמו תמיד / עלינו להתחיל הכול מבראשית - / למנות את הימים / ואת המועדים / לדלות מן החולין / את ניצוצות החג / ולהצית השכם והערב / את הרמץ / הכבוי של מדורות חיינו. / ראה, / שוב פורחים החצבים על הגבעה / כמו תמיד... (אילנה ברנשטיין)

וגם אצלנו, שוב פורחים חצבים על ההר הקרח, ואף אנו התכנסנו יחדיו לקבל את פני השנה החדשה וי"דלות מן החולין את ניצוצות החג".

קיום טקס קהילתי רב-דורי הופך להיות מאתגר משנה לשנה. ליצור תכנים ומראות רלוונטים לילדים ומבוגרים כאחד דורש חשיבה ויצירתיות. בשלבים שונים חששנו אף שיכריזו על סגר, ושוב נצטרך לקיים טקס מצולם ללא יכולת להתכנס יחדיו.

טקס ראש השנה מתבסס על שמחות קטנות, אותן עברו חברי יגור במהלך השנה החולפת, וקבלת השנה החדשה בשירים ובריקודים. בעזרת מצגות וסרטים אנו מצליחים להראות גם פינות נסתרות ביגור, וחברים וחברות הנחבאים אל הכלים, אשר עברו אירועים משמעותיים במהלך השנה. וכך אנו בונים תמונת עולם אנושית ותחושה של קהילה גדולה ורב-דורית, האוחזת ידיים וממשיכה יחדיו בימי חג וחולין כאחד.

לפני הטקס התקיימו פינות יצירה, צילומים משפחתיים וכיבוד קל - תפוח ועוגה בדבש.

על לוח המודעות נתלו ברכות שנה טובה מענפי יגור וממערכות החינוך, ואת הפואייה עיטרו תמונות של תינוקות שנולדו בשנת תשפ"א תחת הכותרת "ובתינו הומים מילדים".

תודות ענקיות לכל מי שהושיט יד, עזר/ה ותמך/ה: **ליובל זך** על ההגברה והתאורה.

צילום: יצחק בוצר

ליאנה פוליאק גרודמן על הריקודים הצבעוניים, לילדי כיתה א' ולהוריהם ולבנות כיתות ה'-ו'.

לליטל ברקן על הצד המוזיקלי ועיבוד השירים המרגשים ולזמרים והזמרות.

גלית חגי על היכולת המפליאה לראות את אותם דברים קטנים ומרגשים העוברים על חברי יגור לאורך השנה.

לשרי גולדברגר, היוצרת מעשה אומנות וחושפת את היפה מאחורי עדשת המצלמה.

ליוליה איריס על עיצוב כרזות חג, פרסומים, צילומי רקע והפעלת המחשב של החג.

למיכל מלכין על עיצוב הפואיה וכרזת החג בטוב טעם.

לשרי בירך ולליסה רום על צילום התינוקות שנוספו לביתנו במהלך שנת תשפ"א. וכן תודה נוספת לשרי בירך על צילום ילדי כיתה א'.

ליעל שמשי, איריס כרמי והילה זך על פינות היצירה, ההפקה והעזרה בהובלת הערב.

למברכים והמברכות והתוקע בשופר: אריה ושושנה רוזיאן, מוניקה ניב, תימור בנארי, מיכל ישורון, יעל שמשי ויותם ורדי.

לבוני אוחנה - על דברי הברכה והפרידה המרגשים.

ולצוות ראש השנה - ספה סוויטצקי, גלית חגי, אוקה בניסטי, יוליה איריס, יאנה גרודמן, ליטל ברקן, אמוץ אשר, יעל ס"ט רשף ועינב רוזיאן.

והלוואי, שנוכל להמשיך ולהיפגש יחדיו, מתחת "חופת הצאלון", עכשיו ובימים האחרים.

שנה טובה.

ברכה לראש השנה תשפ"ב בועז

חג שמח ושנה טובה,

לפי חז"ל, בכ"ה באלול נברא העולם, שישה ימים אחר כך ברא אלוהים את האדם, בא' בתשרי, הוא ראש השנה.

ו"בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון, נטלו והחזירו על כל אילני גן עדן, ואמר לו:

ראה, מעשׂי כמה נאים ומשובחים הם. וכל מה שבראתי, בשבילך בראתי. תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמי, שאם קלקלת, אין מי שיתקן אחריך". (קהלת רבא, ז')

כן בירכתי אותנו בראש השנה תשע"ה. מספר שנים חלפו מאז, עברנו שינוי אורחות חיים, הקורונה באה לבקר ונראה שעוד תישאר פה, אך הציווי לשמור ולא לקלקל את עולמנו את קיבוצנו, חי ובוטח.

יגור ניצבת בפני הכרעות שיעצבו את דמותה ואופייה בשנים הקרובות ובדורות הבאים. עלינו לשקול ככובד ראש טרם נקבל החלטה. לבחון כל צד וכל טיעון ולנסות ולהסתכל רחוק ולחזות את העתיד ואת המשמעות של כל החלטה על החברה, על הקיבוץ, על הקהילה, על החבר ועל הבית שלנו (תרתי משמע). עלינו לחשוב באיזה קיבוץ היינו רוצים לחיות, ואיזה קיבוץ נשאר לילדינו.

"בני אדם שנוסעים כאחד בספינה, אפילו יש להם זה על זה, מאחר שזימנם המקום אחד מעבירים על מידותיהם ונוהגים זה בזה אחווה" (ש"י עגנון). ולכן, התהליכים הללו, מורכבים ככל שיהיו, מחייבים אותנו לשמור על היחד, על החברות ועל הרעות. וחרף כל המחלוקות והוויכוחים לשמור על השיח והדין הציבורי. לאפשר שיח חברי ומכבד ולתת מקום לדעות שונות להישמע.

בעוד שלושה חודשים נציין את תחילת שנת ה-100 לעלייתה של יגור על הקרקע. עולים ונשמעים קולות, מדוע לחגוג? אולי נחלק את הכסף לחברים. שיח זה מזכיר לי את דבריו של צ'רצ'יל במהלך מלחמת העולם השנייה, על כך שחברה שאין לה תרבות, אין לה על מה ובשביל מה להילחם. 100 שנים זה אירוע שלא הולך ברגל. חשוב לציין אותו, לאחד את הקהילה, להדגיש את הטוב ואת הישגיה, ויש הרבה, ולהודות עליה. חברה שאין לה תרבות, מסורות ואירועים משותפים - לא תחזיק מעמד מול אתגרי השעה, והיא משולה בעיני לעץ ללא שורשים.

בקרב אסיים את תפקידי כמזכיר. תפקיד המזכיר מורכב ולא פשוט בהרבה היבטים. הוא מצריך יכולת הסתכלות על הפרט וצרכיו, אך במקביל לשקול את השלכות הרוחב על הקיבוץ כולו. זה תפקיד ששם אותך לא אחת בסיטואציות אישיות מורכבות מול חבריך ורעיך ולפעמים אתה אף משלם מחיר אישי על החלטות שקיבלת. תפקיד הדורש להפריד את המוץ מהתבן ולסנן רעשים שונים בעת קבלת החלטות והובלת תהליכים. תפקיד שבו אתה נדרש לסמן דרך, להתוות כיוון ולפלט נתיב חרף מכשולים שונים. זמן של סיום הוא גם זמן טוב להודות על הדברים הטובים. ראשית, אני רוצה להודות לאשתי, לילדי ולמשפחתי על הסבלנות והתמיכה. אני מודה לכל השותפים לדרך ולעשייה, אני מודה על החברות שנשמרת חרף חילוקי הדעות. מודה על הקהילה הנפלאה שיש לנו, על הרצון לעזור, לתרום ולסייע. על מערכות החינוך, הבריאות, התרבות, על ענפי הקהילה והשירותים שלנו. אני גם רוצה לנצל את ההזדמנות ולהודות על האמון וההזדמנות שניתנה לי למלא את התפקיד ולשרת את חברי יגור בשנים האחרונות. אני יודע שלא אחת היו חילוקי דעות ואי הסכמות עם חברים, אני מצטער אם מישהו נפגע ממני. השתדלתי להיות הגון ואובייקטיבי ולעשות ככל יכולתי להפוך ולשמור את יגור כמקום שטוב לחיות בו. כל שנתר לי עוד לבקש עתה:

"שמור אלי על זה הבית, / על הגן, על החומה, / מיגון, מפחד פתע / וממלחמה.

שמור על המעט שיש לי, / על האור ועל הטף / על הפרי שלא הבשיל עוד / ושנאסף." (נעמי שמר)

שתהיה שנה טובה לכל בית יגור.

ברכת בת 70 לשנה החדשה מיכל ישורון

התבקשתי לכרך הערב ככת מחזור כ"ד, שחגג השנה יומולדת שבעים.
כן, כן, חגגי!!

אמנם, אמרו חכמינו בן 70 לשיבה, אבל בימינו תוחלת החיים עולה משנה לשנה, ויחד עם זאת החברה עדיין נרתעת מאנשים זקנים ומעודדת אותם להעמיד פני צעירים, במקרה הטוב, או במקרה הפחות טוב היא מדירה אותם מעשייה, רוצה לומר: "שבו בשקט, את שלכם כבר עשיתם".

אבל אנחנו, המצטרפים החדשים לגיל השלישי, כבר בוחרים לא לחשוב על הזיקנה כעל פרידה, אלא לחשוב עליה כעל הזדמנות, כפי שכתב חיים גורי בעשור העשירי של חייו:
"למרות השערה המאוחרת / מה שלא היית / יתבקש בך לשוב ולהיות".

בימים אלה אנחנו נמצאים בעיצומם של דיונים סוערים, בחצר וברשתות החברתיות, העוסקים במה שנקרא "הסדרי דיור". שם מאוד לא מדויק, אשר מפחית מהמשמעות הגדולה המסתתרת מאחורי התהליך שנכנסו אליו. שהרי לא תהיה זו הפרזה לומר, שעומד לפתחנו אחד השינויים המשמעותיים ביותר (אם לא ה...) באורחות חיינו. אנחנו נכנסים למהלך שישפיע לטווח הארוך ובאופן דרמטי על אופי הקהילה שלנו ועל דרכי התנהלותה. רוצה לומר: לא מדובר כאן בהורשת בית במובן הפיזי שלו, אלא בשאלה איזה בית, במלוא המובן הקהילתי שלו, אנחנו נוריש לדורות הבאים. חברות וחברים בני הגיל השלישי, בואו לא נהיה שקופים בעיני עצמנו, ובמקום להשקף מהטריבונו, נרד למגרש ונהייה שותפים למשחק. בואו נהיה אנחנו, מעורבים ומשפיעים הן על רוח הדיונים והן על תוכנם, ונתרום את חוכמת הזקנים שלנו למען קיום דיונים מעמיקים ומכבדים, אשר ישמרו על המשכיות הקהילה שלנו כבית, למען כולנו וגם למען הבאים אחרינו.

מאחלת לכולנו שעם כל החלטה שנקבל, תהיה לנו שנה טובה שנת שלום בתוכנו ושלום עם שכנינו. ואין לא, בימים טרופים אלה, נאחל לכולנו גם בריאות טובה וחוסן נפשי.

חג שמח לכל בית יגור - על הצד הרביעי של הקורונה

ואת הכל הנשימה. אין צורך להתאמץ לחייך, להעמיד פנים, ויש גם חיסכון כספי כי איפור ומייק-אפ כבר אינם רלוונטים - יופי של עיסקה.

בואו נדבר גם על הזום - בתור מורה ומנהלת, הזום גילה לנו עולם ומלואו שלא ידענו עד כה. ראשית, היכולת להיפרד מהלוח ומהכיתה - לשבת מרחוק ולהטיף תורה, בתקווה שמאחורי המסכים השחורים יש גם מי שמקשיב. הידעתם שבזום יש כפתור נסתר המשפר הופעה, מטשטש את הפגמים ונדמה לכמה רגעים, שנעשינו צעירים בכמה שנים. וטיפ קטן לכם, ההורים, כשהתלמידים/ות פותחים/ות כבר מצלמה - עליכם להיזהר, כי לא פעם מבעד מצלמת הזום - אנו חודרים אל תוך תוכם של החיים המשפחתיים - ולעיתים נגלים מראות וגם הקולות שנשמעים. אבל הכי כיף הוא לשבת בטרנינג וכפכפים, מבלי להחליט מדי בוקר מה אלבש היום, להנות מכלים דיגיטליים חדשים, להיות מרוצה, שאפילו בגילי אני מצליחה להשתלט על החידושים, ולהתחיל לחשוב שאולי באמת בית ספר זה דבר מיותר - ואפשר להמשיך למידה מרחוק לעד.

אבל בעצם, לא באמת - השנה הזאת לימדה אותי כמה חשוב המגע והדיבור הישיר ועיניים מול עיניים, וכמה חשוב להשתייך לקהילה, היודעת לשמור על ערכות הדדית ודאגה תמידית לחבריה. וכשהעולם מסביבנו סוער וגועש, אין על המקום הזה. תודה לכל מי שנתן את ידו לאפשר כאן חיים בטוחים ותחושה של בית. ואנחנו רק צריכים להפסיק בינינו את המריבות הקטנות והחיוכיים הגדולים, להאמין שעוד יגיעו לנו ימים טובים וזה כל מה שעכשיו אנחנו צריכים. שנה טובה.

יעל ס"ט רשף (קראה בטקס ראש השנה)

כבר כמעט שנתיים הקורונה מלווה אותנו, אוחזת בנו ומפחידה אותנו - הגיע הזמן להסתכל לה בעיניים ולדבר אליה בשפת ההומור - אולי זה מה שינצח אותה ואם לא, לפחות יוסיף לחיינו קורטוב של חיוך וכך להתחיל את השנה החדשה. אז לא הכול רע בקורונה, בהחלט אפשר למצוא דברים חיוביים במציאות המקיפה אותנו.

נתחיל ב**ריחוק החברתי** - סוף סוף אפשר להתנהג כמו שמרגישים, ואני כבר לא צריכה להצטדק, שבמקום שבו גדלתי לא מתחבקים, אלא שומרים מאז ומתמיד על ריחוק גופני, ולא להרגיש שונה שכולם נפגשים בצהלולים ובחיבוקים, ואני מסורבלת משהו, כמו קיפוד - מנסה לא הידקר יתר על המידה ולא לדקור את האחר. אז עכשיו אני מרגישה ש"אני בסדר", שזה לגיטימי. תודה לחינוך הקיבוצי שהכין אותנו לכך, ותודה לקורונה, שפתרה לי תסכולים של שנים.

הסגרים - בכלל היו מתנה - אפשר להישאר בבית, אין חובה לצאת להיפגש עם חברים, לחשוב שאי שם מתקיימת מסיבה בלעדיי ולמה לא הוזמנתי. אפילו לחד"א כבר אין חובה ללכת, לחפש היכן לשבת ולהסתתר מהמבטים. בקיצור הפולניות ניצחו, כשאמרו - "אנחנו נשב לבד בחושך".

ומה לנו כי נלין? אם כבר סגר, אז לפחות בקיבוץ הנמצא לרגליו של הר, הרי אף שוטר לא יכתת רגליו למצוא אותנו מתרחקים מעל קילומטר, בעיקר שאנחנו בעומק נחל יגור או על ההר הקרח. כך חזרתי שוב להכיר את נוף ילדותי ולהתרגש ממנו כל פעם מחדש.

מסיכות - אין על המסיכות - התאהבתי בפוזיציה הזאת, עד כדי כך שאני מרגישה עירומה ללא המסיכה. היא עוצרת פליטות פה במקומות לא נכונים, הבעות פנים בלתי מותאמות, קמטים, עייפות

בין אדם לחברו - חידוש מסורת יום כיפור ביגור

מתוך דברי פתיחה לערב - אבישי שורש

תפילות יום הכיפורים לא מכפרות על עוונות שבין אדם לחברו. עוונות אלה נסלחים "לאחר שירצה אדם את חברו הן בדברי סליחה או פיצוי" (משנה, מסכת יומא), כמאמר חז"ל, "דרך ארץ קדמה לתורה". כקהילה, אל לנו לחשוב ולהתבטל בפני אחרים. איננו "עגלה ריקה".

נכון כתב יוסף חיים ברנר:

"אנו היהודים החיים, בין אם אנו מתענים ביום כיפור או מעשה אפיקורס אוכלים בשר בחלב בין אם אנו מחזיקים במוסרה של תורה, ובין אם לא, איננו חדלים להיות יהודים. דוברים שפה יהודית, המקבלים מזוננו הרוחני מספרותינו היהודית והולכים לקרב להגן על חיינו כיהודים".

אנו מחפשים דרך משלנו לציון יום הכיפורים בעוד המנהג המקובל מבסס את הטקסים הדתיים - שבתון, צום, תשובה, תפילה, בקשת כפרה ומנהגי כפרות, פיוטים ותקיעה בשופר, ומרכזם בבית הכנסת, גם בחברה חילונית יש צורך לתת ביטוי ליום גדול זה. בראשיתו יום כיפור התייחד בקורבנות שנועדו לכפר על חטאים בפני "המקום" (האל), אך לנו כחילוניים יש רצון לברר דברים חבויים שבין אדם לחברו. בכיוון זה גורס גם הקדיש היגורי "יתגדל ויתקדש האדם" במקום הקדיש המסורתי "יתגדל ויתקדש שמי רבא". וכך גם רוח ליל הסדר נוסח יגור. ראוי גם יום הכיפורים לציון ההולם את חברתנו.

בחרנו לכנס את החברים לשיח בנושאים אנושיים וחברתיים, על יחסים שבין אדם לחברו. השנה פנינו לשישה חברים בבקשה שיחשפו בפנינו חוויות של זרות, שוני, אי שייכות, ובחירה בדרך לא מקובלת. וכך סיפרו: **יונה טפר** - על הקושי בילדותה כשהייתה ילדה שמנה; **אלי עומר אזולאי** - על היותו גיי, ובחירתו להביא ולגדל ארבעה ילדים באמצעות פונדקאות; **לודמילה ואיגור יעקובוביץ'** - על עלייה מברית המועצות והיקלטות ביגור; **שי וקרולין מורן** - על נישואים של בן יגור עם בת-זוג גרמנייה; **שירין בן-יעקב** - על היותו בן לקהילה המוסתערבית בישראל (מוסתערבים הם יהודים ששמרו על יהדותם במשך דורות בארץ ישראל ושכנותיה, אך אולצו להתאסלם בתקופה העותמנית. הם חיו כמוסלמים כלפי חוץ אך שמרו על יהדותם בהיחבא. בדומה לאנוסים שאולצו להתנצר בספרד ופורטוגל) **וללה שניידר** - על מתן ביטוי במכחול ובצבע לדברים שלא הייתה יכולה לבטא במילים.

כל אחד מהדוברים בחר בשיר המבטא את עולמו, ושרנו יחד את השירים **כשלאה מרזל** מובילה אותנו. תוך כדי כך הוקרנו על המסך כמה תמונות מחיי כל דובר.

אורלי זעירא שהנחתה את הערב אמרה, בין השאר, בדברי בסיכום שלה: "כילדה עירונית גדלתי בידיעה שהקיבוצניקים מקדשים את הדומה והמוכר, שהחברה הקיבוצית היא סגורה והומוגנית, ואי אפשר להיות בה שונה מהמקובל. הערב אני מבינה שכוחנו בקבלת השונה. איננו פוחדים מסיפורי חיים לא מקובלים, אנו מאמצים לחיקנו את כולם ובוחרים להתמודד עם ההשלכות. יש עוד דרך לצעוד בה, אבל עשינו כבר את הצעדים הראשונים".

אנו מבקשים להמשיך בדרך זו, ולהאיר בימי כיפור הבאים פינות שונות בחברתנו במבט אישי. תודה לדוברים שפתחו את לבם בפנינו, וחשפו משהו מעולמם המיוחד.

שתיה לנו שנה של קבלה והכלה, שנה טובה ומועדים לשמחה!

צוות מוצאי יום כיפור - **רבקה קוטליאר, אבישי שורש, רוחליה סגל, לאה מרזל, עינב שגיב, אורלי זעירא, עינב רוזיאן ויונינה דור**.

אדם יוצא מבית והבית אינו יוצא מן האדם (י. עמיחי)

מכך, וחשוב בפני עצמו, זה גרם לחידוש
וחיזוק הקשרים בינינו.

איך מפיקים ספר כזה?

פרסמנו בין החבריה וביקשנו סיפורים.
חלק ישבו, כתבו ושלחו אלי סיפורים.
עם אחרים התנהלו שיחות טלפון
שבמהלכן עלו זיכרונות מהעבר. "חפרנו"
הרבה בטלפונים ובווטסאפ ולא הנחנו.
בשלב הזה עשיתי הבחנה בין "סיפור"
לבין "זיכרון": כל סיפור הוא זיכרון, אך
לא כל זיכרון הוא סיפור. על ההבדל
הזה כתבנו בהקדמה: "לא קל לספר
זיכרונות, הזיכרון, גם כשהוא קיים,
לעיתים הוא חבוי וצץ רק בשעת רצון.
לעבד זיכרונות לסיפורים ולהגיש אותם
לקהל קוראים מצריך חשיפה אישית,
בניית דרמה מרצף אירועים, הוספת
תיאורים של דמויות וסביבה וכל אלה
- בעברית נכונה ותקנית."

למשה גרטמן, למשל, היה זיכרון.
במורשת הכיתתית "מסתובב" עליו
סיפור ש"צנח" מהגג של גן קיקה. הוא
כתב ושלה אלי את מה שזכר (ציטוט):
"נפילה או דחיפה. יום אחד עלינו דרך
השירותים לגג וזרקנו ניירות. אחר כך
אני זוכר שאני שוכב במיטה, מסביב
יושבים אנשים על כסאות גבוהים
ובוכים. פעם נוספת שמכניסים אותי
על אלונקה לטנדר של אברהם טל. פעם
שלישית בבית החולים רמב"ם עם נוף
יפה לים ואחות רוצה לתת לי זריקה."
מהזיכרון המועט הזה נכתב סיפור
שמכיל מרכיבים נוספים שיוצרים
סיפור.

כשהתאספו הסיפורים ונערמו התגייסה
איה להגהה ועריכה של הסיפורים.

זה המון עבודה, לא?

נכון. מדובר ב-70 סיפורים. שלוש
שנים של קבלת הסיפורים ושליחה
של הערוכים לאישור הכותבים. בשלב
מסוים, איה אמרה לי שהעבודה של
ההגהה והעריכה גוזלת הרבה מזמנה
והיא שואלת את עצמה, "למה נכנסתי
לזה בכלל?" שאלתי אותה חזרה, "מה
ענית לעצמך?" התשובה שקיבלתי ממנה
הייתה, "אני עוסקת בסיפורים יפים
מהילדות שלנו, המסופרים על ידי חבריי
שגדלו אתי ויקרים לי עד היום, ואני
נהנית מכל דקה של עיסוק בחומר."

צילה רפופרט (פלד)

שיחה עם שרהלה חי על הספר "שמענו משק כנפיים", סיפורי ילדות ביגור של מחזור י"ח (ילידי 1945)

מנין השם "שמענו משק כנפיים"?

מלכתחילה חשבתי לתת לספר שם של אחד הסיפורים או משפט מתוכם.
ההעדפה הראשונה שלי הייתה "התנים עדיין מייללים", שם שנתן ישראל ישורון
לאחד מסיפוריו. חשבתי שיללת התנים על ההר לא פסקה ונמשכת עד היום,
כמו רצף הזיכרונות שלנו. שותפתי לעריכה, איה פלד-הדרי (בת מחזור שחיה
בחולתה), סוחבת מילדות סלידה מתנים (המייללים בעיקר בלילות) והתנגדה.
את השם שבחרנו, "שמענו משק כנפיים" איה הציעה. זה משפט מתוך הסיפור
"גוזלים של עורבני" שכתב אבנר לנדאו. משק הכנפיים שאיה חשבה עליו הרף
בין הכותבים לבינינו, עורכות הסיפורים. אני נתתי לשם פרשנות שונה ויש לה
ביטוי גרפי בכריכת הספר. משק הכנפיים (של הציפורים בשמיים, של ציפורי
הנפש, של הזמן) ש"שמענו" בילדותנו יצר וליווה תנועה של צמיחה וגדילה
עד לגילנו הנוכחי. התנועה לא פסקה, היא נמשכת, אך כעת היא גם מביטה
אחורה אל הזמן שחלף. אנו, בדומה לנפנוף כנפי הציפורים, ממשיכים לנוע עם
זיכרונותינו על רצף הזמן בין ילדותנו לבגרותנו וחזרה.

מי נשא בעול הפרויקט?

היינו שלוש בצוות: גאולה פונדיק-ניסימוב, איה פלד-הדרי ואני.

איך זה התחיל?

משני כיוונים. לפני מספר שנים קיימנו מפגש של בני המחזור. בסיומו רצינו
ליצור משהו כמו אתר אינטרנט חדש (לא היו עדיין הרבה כאלה), או משהו
דומה, ולהגיש כשי ליגור. הרעיון לא הבשיל והוכנס למגירה. לפני 3 שנים
הכנתי לנכדתי אלה, בתם של הדר ונצר, מתנה ליום הולדתה החמישי - שני
ספרים קטנים של זיכרונות ילדות שלי, מלווים בתמונות מתאימות. דוגמאות
מהספרים העליתי בקבוצת הווטסאפ של המחזור וקיבלתי תגובות חמות. מכאן
הדרך, לאסוף סיפורי ילדות שלנו ולהוציאם בספר, הייתה קצרה. כפועל יוצא

איה פלד הררי

בני ברקן

חנה וישראל ישורון

מרחוק את הפרויקט וחיכה לסימונו. הוא לא זכה. דרורה אלמנתו העניקה את הספר לכל אחד מארבעת ילדיהם.

מי הוא קהל היעד של הספר?

בהתחלה חשבתי בעיקר עלינו, בני המחזור, ועל המשפחות שלנו. בדמיוני ראיתי את שרשרת הדורות: בני המחזור מספרים לנכדיהם ולניניהם על ילדותם בחזקת "אשר זכרתי וסיפרתי". איה הוסיפה עוד מבט ואמרה שהספר יעניין את האחים והאחיות שלנו לא פחות מהנכדים, והיא צדקה. כמה חבריה קנו ספרים עבור אחיהם ואחיותיהם שחוו, כמונו, את ילדותם ביגור. ככל שהם נחשפים לסיפורים אני מקבלת עוד פניות לרכוש ספר. במקביל פנתה חן, רכזת החינוך של הגיל הרך, ששמעה על הספר, וסברה שסיפורי המקום הללו הם בעלי ערך קהילתי ורכשה ספרים עבור שלושת גני הילדים.

"בבית שלנו היו כמה בתים: בית יגור, בית ילדים, ובית "החדר" של ההורים" (מתוך ההקדמה), האם יש הבדל

במה עוסקים הסיפורים?

המגוון גדול מאוד: טיולים, חגים, תעלולים, משחקי ילדות, לינה משותפת, אוכל, חגים, בעלי חיים. יש סיפורים הנוגעים בקשרים בתוך המשפחה, באחרים צפים פצעי גוף ונפש. לא נפקד מקומם של הגננות, המורים והמטפלות שליוו אותנו.

הכל היה באמת?

כשסיפרתי את הסיפורים לנכדים שלי, הם שאלו, "זה היה באמת?" רוב הסיפורים מבוססים על זיכרונות אמיתיים. מדי פעם הרשו לעצמם הכותבים "רישיון פואטי" לקישוט. בסיפור "המקהלה" של יאיר לנדאו, למשל, מסופר על יהודה שרת שהלך לחפש זמרים למקהלה של פסח במקלחת החמה. אפילו אם זה לא קרה באמת, זה יכול היה לקרות....

כמה מבני המחזור תרמו לספר?

עשינו מאמץ גדול שכמה שיותר בני ובנות המחזור יהיו "מיוצגים". רוב בני המחזור מיוצגים אם כמספרים או שהם מוזכרים בסיפורים של אחרים. על מנת לא לקפח אף שם, רשמנו בסוף הספר את רשימת בני המחזור שהתקבלו לחברות ביגור כשסיימנו את בית הספר, כך שהשמות של כולנו מופיעים בספר. כשהגענו לשלב התמונות שילוו את הסיפורים, פניתי לציירים של הכיתה וביקשתי מהם לצייר. מי שהרים את הכפפה היה שמשון שביל, שחי בסן דייגו, ארה"ב, ותרם לספר שלושה ציורים. חשוב לי להזכיר את איציק ניב ז"ל, שכתב כמה סיפורים ושמו נזכר בסיפורים שסיפרו אחרים. איציק, שאחרי מותו גילינו שאחזו בעט וכתב לא מעט לעצמו ולאחרים, ליווה

ראובן קינן

עמליה שפירא

יאיר לנדא

אפרת ונדב

ביזכרונות הילדות ביגור, בין מי שנשאר לאלו שעזבו?

בסיפורים אין הבדל. אבל התחושות שקשורות ל"יגור כבית" שונות בין מי שחי ביגור לבין מי שעזב. אצל הרבה מהעוזבים במחזור שלי, יש אהבה וכמיהה וגעגוע ליגור. האהבה הזו לא מבדילה ומבחינה בין יגור של פעם ליגור של היום. כדברי יהודה עמיחי שהבאנו בפתח של הספר (ראו את שם הכתבה).

עד כמה דומה התוצאה הסופית למה שדמיינת בהתחלה?

לייצר ספר זה מסע ארוך. לא תיארתי לעצמי שנאסוף כל כך הרבה סיפורים, אמרתי לעצמי שאם יהיו שלושים, אשמה, ואז הסיפורים התחילו להיערם עד שהגענו ל-70 ויותר.

אחד הדברים שמרגשים אותי שהספר אוצר פסיפס של דמויות יגוריות בשר ודם. הסיפורים "מחזירים לחיים" אנשים אמיתיים, לא רק הורים, מורים ומטפלות שהיו במעגל הקרוב לנו. מוזכרים בספר אנשים שפגשנו בחצר הקיבוצית במהלך שנות הילדות: חמדה וייסמן, ציפה צרבניק, ערי גלס, אורה שיינבאום, אברהמלי שפירא, זלמן ישורון, אסתר כספי, בלה עמיר, שולה רביב, גיורגי אוסף הכביסה ועוד רבים רבים.

יש תמונות בספר?

ספר "סיפורי ילדים" חייב לכלול תמונות. מי שפותח את הספר מדפדף קודם כל בתמונות.

פניתי למיכל מלכין שתערוך את הספר עריכה גרפית. שתינו ראינו עין עין את עיצוב הספר. מיכל עשתה עבודה נהדרת לא רק מבחינת התוצאה אלא גם בעניין שגילתה והעזרה שהגישה.

איך את מסכמת את הפרוייקט?

זה עוד לא זמן לסיכומים. אבל אני אצטט מהתגובות של החבריה: "לא מפסיקים לקרוא עד שמסיימים. הצחוק, הדמעות והזיכרונות לא מפסיקים לצוף."

"בעבודת נמלים וברגישות ואנושיות בנית לנו, לילדינו ולנכדינו תמונות מיגור של פעם"

"...העקשנות וההתמדה הביאו ליצירת ספר אותנטי ומרהיב. מאוד רב גוני."

"קיבלתי ספר מקסים וצללתי לעולם של צחוק ושמחה על כל מה שהיה."

בית הקצה הקסת

ערב שירים מפרי עטם של יוצרים מיגור

יום שני, ערב שמחת תורה, 27.9.21

בשעה 21:00 בחדר האוכל

ראש השנה תשפ"ב אריאלה וולק

שנה טובה מאריאלה וישראל וולק

וכן,
גם בשנה הקרובה נשב על המרפסת
כמו בכל השנים שחלפו,
חיסונים ובדיקות של קורונה נשאת
פשוט בשיחה נינוחה ישתלבו.

ואחרי הכל ולפניו:
עם (או בלי) פרחים ושירים
בלי (או עם) משק כנפי יונים,
בחיוך, בפנים מאירות
נקדם בכרחה צנועה
את השנה החדשה.
שתהיה פשוט מאוד שנה טובה
כל יום, שבוע, חודש, כל עונה.

שכל בוקר יאיר את היום בשמחה,
שנחוש את השלוח עם בוא החשכה,
שנחגוג בלי כושה את ימי השיגרה
שנתכוון כשנאמר שנה מתוקה.
שנהיה בריאים, שנהיה מאושרים,
כי יותר מזה אנחנו לא צריכים.

חשבתי,
שבשנה הבאה נשב על המרפסת
כדי לספור ציפורים נודדות.
תכננתי,

שבשנה הבאה נשליך מחיינו סגרים ומסכות
ונעלה מחדש זכרונות ונשכחות.
ועדיין מייחלת
שהשנה הבאה תתנהל במתינות
שיגרה רגילה וברוכה של חגים ועונות.

האמנם?
רק לי נדמה שהימים חולפים כל כך מהר?
לילה ממחר, פוגש באור השמש הזוהר,
סגר או בידוד, לא מעכבים את הזמן,
והזמן כך מתברר, לא יכול מהנגיף להיפרד, בינתיים,
עוד עונה ועוד שנה הקורונה כאן!
כפי שהשמש תתעורר ותאיר את העולם
ולעת ערב תשקע ותיעלם בים,
כדומה למחוגי השעון שלא ישנו את כיוונם,
כמו עונות השנה המשנות את צבען
ומקפידות שנחגוג את החגים כסדרם,
כן נהפוך בלוח את חודשי השנה במועדם.